

ELEKTRONICZNE ŹRÓDŁA INFORMACJI

GDZIE I JAK SZUKAĆ INFORMACJI DO PRAC NAUKOWYCH

OPRACOWAŁY:
AGNIESZKA GAŁECKA-GOLEC, IWONA ŁOJEWSKA

SZKOŁA DOKTORSKA NAUK SPOŁECZNYCH UWB
BIAŁYSTOK, 18.10.2019

ŹRÓDŁA INFORMACJI

TRADYCYJNE – katalogi własne i innych bibliotek, katalogi centralne biblioteki narodowej oraz bibliografie narodowe i bibliografie dorobku naukowego pracowników uczelni opracowywane w bibliotekach akademickich – udostępniane w wersji drukowanej

NOWOCZESNE – elektroniczne źródła informacji działające w oparciu o Internet lub wymagające posiadania dostępu do komputera – osobistego, będącego w sieci uniwersyteckiej lub przenośnego urządzenia mobilnego.

INTERNET

Internet stworzył nowe źródła informacji. Grupy i listy dyskusyjne, strony WWW, elektroniczne czasopisma czy bazy danych online. Stanowią one doskonałe źródło, m.in. dla osób rozpoczynających tworzenie bibliografii do prac.

Ale czy potrafimy z niego właściwie korzystać?

TYPY ŹRÓDEŁ ELEKTRONICZNYCH

- **e-książki**
- **e-czasopisma**
- **pełno tekstowe bazy danych**
- **bazy abstraktowe i indeksowe**
- **bazy wydawnictw informacyjnych (biografie, słowniki, spisy osobowe, encyklopedie itp.)**
- **bazy danych liczbowych i statystycznych**
- **e-grafiki**
- **zasoby audio-video w formacie cyfrowym**

KATALOGI BIBLIOTEK

- **Katalogi UwB**
- **KARO**
- **WorldCat**

WYDAWNICTWA ELEKTRONICZNE

W komputerowej sieci uniwersyteckiej Biblioteka Uniwersytecka oferuje dostęp do [polskich i zagranicznych baz pełnotekstowych, bibliograficznych i abstraktowych](#).

Oferujemy też pracownikom i studentom UwB dostęp zdalny z urządzeń prywatnych, spoza sieci UwB, za pośrednictwem serwera Proxy. W tym przypadku baza danych rozpoznaje adres IP biblioteki, a nie IP domowy lub inny, z którego łączy się użytkownik. Dostęp zdalny obejmuje również zasoby testowane.

Dostęp do zasobów baz elektronicznych z komputerów prywatnych mogą uzyskać:

- **pracownicy Uniwersytetu w Białymstoku** – posiadający konto w Bibliotece Uniwersyteckiej, po wypełnieniu drukowanego formularza ([PDF](#)) i (Ms Word). Formularz rejestracyjny należy składać w Wypożyczalni Biblioteki Uniwersyteckiej (Instytut Chemii, Kampus), Czytelni Humanistycznej (ul. Akademicka 2, parter) oraz w Bibliotece Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie.

- **studenci Uniwersytetu w Białymstoku** - [rejestracja online](#)

UWAGA! Od roku akademickiego 2018/2019 studenci aktywujący konto w bibliotekach sieci biblioteczno-informacyjnej, otrzymują dostęp do wydawnictw elektronicznych (wygenerowane hasło zostanie przesłane na mail podany w systemie USOS).

Zasady korzystania

- Źródła elektroniczne prezentowane na internetowej stronie BU dostępne są w przeważającej większości w sieci uniwersyteckiej.
- Do korzystania z licencjonowanych zasobów elektronicznych, tj. baz danych, e-książek i e-czasopism poza siecią uniwersytecką (np. z komputerów domowych) uprawnieni są pracownicy oraz studenci UwB.
- Przy logowaniu należy podać LOGIN (nadany przez administratora) oraz HASŁO

[Wejście spoza sieci UwB](#)

BAZY

- **WIRTUALNA BIBLIOTEKA NAUKI** polskie otwarte zasoby bibliograficzno-pełnotekstowe na serwerach ICM.

Wybrane zasoby bibliograficzno-pełnotekstowe na serwerach ICM:

- **BazEkon** - baza bibliograficzno-pełnotekstowa z nauk ekonomicznych i pokrewnych tworzona przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i udostępniana przez ICM
- **CEJSH** – baza bibliograficzna środkowoeuropejskich czasopism z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych
- **JSTOR** - elektroniczne pełnotekstowe archiwum czasopism naukowych, zarówno z nauk humanistycznych i społecznych, jak i ścisłych.

Archiwum czasopism JSTOR uruchomiło program **Register & Read**. W ramach programu zalogowani użytkownicy mają bezpłatny dostęp do wybranych czasopism. Mogą zapoznać się bezpłatnie z treścią trzech artykułów (dostęp do kolejnych, odblokowywany jest po 13 dniach).

OPEN ACCESS

międzynarodowa inicjatywa zakładająca bezpłatne, pełnotekstowe udostępnianie efektów pracy naukowej w Internecie (artykułów, książek i innych dokumentów) z wielu dziedzin wiedzy dla wszystkich zainteresowanych użytkowników.

- [linki Open Access](#) na stronie BU
- [Open Access Week](#)
- [Tydzień Otwartej Nauki 2019 na UwB](#)

OPEN ACCESS - ŹRÓDŁA

- [Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku – RUB](#)
- [Agregator CEON](#)
- [DART-Europe E-theses Portal](#)
- [Directory of Open Access Journals](#)
- [Podlaska Biblioteka Cyfrowa \(PBC\)](#)
- [Federacja Bibliotek Cyfrowych \(FBC\)](#)
- [Europeana](#)

WYSZUKIWARKI NAUKOWE

- [GOOGLE SCHOLAR](#)
- [BASE](#)
- [WorldWideScience.org](#)
- [YANDEX](#)

PRAWO AUTORSKIE

- COPYRIGHT symbol używany jako oznaczenie praw autorskich

- LICENCJE CREATIVE COMMONSE

Licencje prawne pozwalające zastąpić tradycyjny model „Wszystkie prawa zastrzeżone” zasadą „Pewne prawa zastrzeżone” – przy jednoczesnym poszanowaniu zasad prawa autorskiego. Licencje Creative Commons oferują różnorodny zestaw warunków licencyjnych – swobód i ograniczeń. Dzięki temu autor może samodzielnie określić zasady, na których chce dzielić się swoją twórczością z innymi.

Plagiat

Przywłaszczenie cudzego autorstwa. Plagiat popełnia nie tylko ta osoba, która przejmuje cudzy utwór w całości, ale również ta, która przywłaszcza sobie jedynie fragmenty dzieła.

ORCID

ORCID (Open Researcher and Contributor ID)

Bezpłatny identyfikator stworzony w celu jednoznacznego rozpoznawania autorów publikacji naukowych, który gwarantuje poprawne powiązanie osoby z jego pracami w bazach danych m.in Web of Science, Scopus. Posiadanie ORCID wymaga rejestracji w serwisie oraz poprawnego uzupełnienia informacji w profilu.

ORCID

Connecting Research
and Researchers

Zapraszamy do zapoznania się z materiałami instruktażowymi
na stronie [Biblioteki UwB](#).

OTWARTA NAUKA W PROJEKTACH

PLAN ZARZĄDZANIA DANymi BADAwCZYMI (z ang. Data Management Plan)

Narodowe Centrum Nauki w tym roku dołączyło do wniosku o finansowanie projektu załącznika, w którym wnioskodawcy przedstawiają skrócony plan zarządzania danymi badawczymi, które powstaną w ramach realizacji projektu.

COALITION S

Narodowe Centrum Nauki jest jednym z członków [cOAlition S](#), czyli europejskiego porozumienia instytucji finansujących badania naukowe. Jego nadrzędnym celem jest udostępnianie w sposób otwarty wszystkich publikacji z badań finansowanych przez koalicjantów. Zasada ta ma obowiązywać już od 2020 roku. Będzie wiązało się z obowiązkiem zapewnienia przez beneficjentów otwartego dostępu do publikacji.

PROGRAMY OTWARTEGO PUBLIKOWANIA

- **Pilotażowy program publikowania otwartego Elsevier** W ramach licencji krajowej Elsevier 2019-2021 od 2 września 2019 działa program pilotażowy publikowania otwartego dla polskich autorów korespondencyjnych. Program ma dwie części: A i B. Program A obejmuje publikację określonej liczby artykułów otwartych, które zostaną w całości sfinansowane z krajowej opłaty licencyjnej: 500 artykułów w roku 2019, 1000 artykułów w roku 2020 i 1500 artykułów w roku 2021. Program B obejmuje publikację dowolnej liczby dalszych artykułów otwartych za opłatą ponoszoną przez instytucję, w której afiliowany jest autor, z wykorzystaniem zniżki w stosunku do cennika standardowego. Zniżka ta wynosi 30% w roku 2019, 20% w roku 2020 i 10% w roku 2021. [Więcej informacji](#)
- **Program Springer Open Choice dla Polski** umożliwia autorom afiliowanym w polskich instytucjach akademickich publikowanie artykułów otwartych na licencji [CC BY](#) w czasopismach hybrydowych Springer. Koszty publikacji artykułów w ramach programu są pokrywane z opłaty za licencję krajową Springer ze środków pochodzących z MNiSW. Od roku 2019 w Polsce działa nowa licencja krajowa Springer w tzw. wersji Compact. Opiera się ona na założeniu, że udział artykułów otwartych w czasopismach hybrydowych będzie stopniowo rósł, aż do całkowitej transformacji czasopism do modelu otwartego, zgodnie z [Planem S](#). Opłata przewidziana na rok 2019 będzie obejmowała do 2091 artykułów [Więcej informacji](#)

NARZĘDZIA DO PRACY NAUKOWEJ

MENEDŻERY BIBLIOGRAFII

[Mendeley](#)

[EndNot](#)

[Zotero](#)

[Citavi](#)

Więcej informacji na temat menedżerów bibliografii znajduje się w [Informatorze Naukowym](#)

MULTIWYSZUKIWARKA PRIMO

Multiwyszukiwarka PRIMO umożliwia przy pomocy jednego okienka przeszukiwanie zasobów Uniwersytetu w Białymstoku:

- katalogu
- Podlaskiej Biblioteki Cyfrowej
- Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku – RUB
- elektronicznych zasobów subskrybowanych przez UwB
- wybranych elektronicznych zasobów w otwartym dostępie

OTWARTE ZASOBY

- <http://otwartzasoby.pl>
- <https://polona.pl>
- <http://literat.ug.edu.pl>
- <https://wolnelektury.pl>
- <http://www.gutenberg.org>
- <https://librivox.org>
- <https://musopen.org>
- <https://www.jamendo.com>
- <http://clipart-library.com/openclipart.html>
- <https://flickr.com>
- <http://www.everystockphoto.com/>
- <https://pixabay.com>
- <http://foter.com/>
- <https://search.creativecommons.org/>
- <http://eng.letscc.net/>

INFORMACJA

ODDZIAŁ INFORMACJI NAUKOWEJ

Działalność informacyjna

- informowanie o zasobach Biblioteki Uniwersyteckiej, pomoc w korzystaniu z katalogów w formie tradycyjnej i elektronicznej
- wskazanie lokalizacji poszukiwanego przez użytkownika dokumentu w bibliotekach krajowych i zagranicznych.
- pomoc przy poszukiwaniu materiałów do prac seminaryjnych, magisterskich, naukowo-badawczych i sporządzaniu tematycznych zestawień bibliograficznych w oparciu o posiadane bibliograficzne bazy oraz zasoby internetowe.

Działalność dydaktyczna

- szkolenia biblioteczne studentów I roku UwB,
- praktyki studenckie studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa,

Działalność promocyjną

- wystawy własne i przy współudziale innych instytucji kultury i nauki,
- ogólnopolskie konferencje naukowe,
- seminaria naukowe,
- strona Internetową Biblioteki Uniwersyteckiej

Kontakt:

Kampus UwB
15-097 Białystok, ul. Ciołkowskiego 1K
tel. 85 745 76 77
email: oin@uwb.edu.pl

Godziny pracy:

poniedziałek, czwartek 08.00 - 18.00
wtorek, środa, piątek 08.00 - 15.00
sobota 9.00-15.00

REPOZYTORIUM UNIwersYTETU W BIAŁYMSTOKU

Działalność naukowa

- raporty cytowań przy zmianie stanowiska oraz do awansu pracownika naukowo-dydaktycznego,
- dostępy testowe wydawnictw elektronicznych,
- współpraca z redakcjami czasopism akademickich (bazy referencyjne MNiSW, POL-on)
- opieka informacyjna modułu *Biblioteki naukowe* w systemie POL-on

Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku

- pomoc w zakresie autoarchiwizacji dorobku naukowego, w formie szkoleń, warsztatów i indywidualnych konsultacji
- wsparcie merytoryczne i techniczne w obsłudze otwartego archiwum wiedzy
- archiwizacja czasopism akademickich, prac doktorskich i dyplomowych
- rejestracja numerów DOI dla czasopism UwB

Działalność dydaktyczna

- szkolenia i prezentacje wydawnictw elektronicznych
- szkolenia ze źródeł elektronicznych
- szkolenia i warsztaty o Open Access

Kontakt:

15-267 Białystok, ul. Akademicka 2
tel. 85 745 75 69
email: rub@uwb.edu.pl

Godziny pracy:

poniedziałek - piątek 09.00 - 15.00
sobota nieczynne

BIBLIOGRAFIA

- Kształtowanie kolekcji e-zasobów <http://www.ifla.org/files/assets/acquisition-collection-development/publications/electronic-resource-guide-pl.pdf> [24.10.2016]
- Prawo autorskie i medialne. Słowniczek. <http://www.prawoautorskie.gov.pl/pages/strona-glowna/baza-wiedzy/slowniczek.php> [Dostęp: 24.10.2016]
- Podstawowe pojęcia i definicje związane z prawem autorskim. http://otwartzasoby.pl/wp-content/uploads/2015/05/infograf_prawa_autorskie_kolor.jpg [Dostęp: 25.10.2016]
- [Przewodnik po otwartych zasobach edukacyjnych. Oprac. Karolina Grodecka, Kamil Śliwowski. Warszawa, Koalicja Otwartej Edukacji, 2014.](#)
- https://www.google.pl/url?sa=i&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjgmKC6rY3eAhXChSwKHWSbCeOQjRx6BAGBEAU&url=https%3A%2F%2Fen.wikipedia.org%2Fwiki%2FFile%3AOpen_Access_logo_PLoS_transparent.svg&psig=AOvVaw2dg6ZdtE07VtsBP97YtVBw&ust=1539861400321338.
- https://www.google.pl/url?sa=i&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiJqNjErI3eAhXMhiwKHZ76DFIQjRx6BAGBEAU&url=http%3A%2F%2Fwww.publicdomainfiles.com%2Fshow_file.php%3Fid%3D13950208812384&psig=AOvVaw2mGPBxjt_tSJGg_3kaCCm6&ust=1539861223277425.
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Prawo_autorskie#/media/Plik:Copyright.svg
- <https://creativecommons.org/about/downloads/>
- <https://creativecommons.pl/poznaj-licencje-creative-commons/>
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/ORCID>

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

